

Sygn. akt III AUa 1629/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Marek Żurecki (spr.)
Sędziowie	SSA Gabriela Pietrzyk - Cyrbus SSA Antonina Grymel
Protokolant	Ewa Bury

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2015r. w Katowicach

sprawy z odwołania T. M. (T. M.)

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

o wysokość emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonego T. M.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku

z dnia 29 kwietnia 2014r. sygn. akt IX U 2082/13

oddala apelację.

/-/SSA Gabriela Pietrzyk-Cyrbus /-/SSA Marek Żurecki /-/SSA Antonina Grymel

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1629/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 listopada 2009r. Dyrektor Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracyjnych ponownie ustalił wysokość emerytury ubezpieczonego T. M. od 1 stycznia 2010 roku na kwotę 675,10 zł miesięcznie, obliczając jej wysokość jako 21,40% podstawy wymiaru i podwyższając ją do kwoty emerytury w najniższej wysokości.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się ustalenia emerytury w wysokości 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i 2,6% podstawy wymiaru za każdy dalszy rok tej służby, zasądzenia kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku, wyrokiem z dnia 5 września 2012 roku, oddalił odwołanie ubezpieczonego od zaskarżonej decyzji.

Na skutek apelacji ubezpieczonego Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 15 października 2013 roku, sygn. III AUa 2364/12 uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu - Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodkowi Zamiejscowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Apelacyjny wskazał, że Sąd I instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, które powinno skupić się na ustaleniu, czy w okresie od dnia 20 listopada 1972r. do dnia 19 grudnia 1972r., w którym ubezpieczony odbywał kurs dla nowo przyjętych funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa, i w okresie od dnia 14 stycznia 1973r. do dnia 25 sierpnia 1973r., kiedy ubezpieczony był słuchaczem Rocznej Szkoły Służby Bezpieczeństwa w Ośrodku Szkolenia (...) oraz w okresie od dnia 1 października 1976r. do dnia 26 czerwca 1979r., kiedy ubezpieczony odbywał Studia Wyższe Zawodowe w (...) w L., pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa. Wskazano również, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd winien ustalić jaki status posiadał ubezpieczony przed rozpoczęciem kursu dla nowo przyjętych funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa, nauki w Rocznej Szkole Służby Bezpieczeństwa, oraz czy przed rozpoczęciem studiów w Wyższej Szkole (...) w L. - ubezpieczony był funkcjonariuszem Milicji Obywatelskiej, czy już funkcjonariuszem Służby Bezpieczeństwa.

Określenie statusu ubezpieczonego w chwili rozpoczęcia kursu, a później nauki w wymienionych szkołach ma istotne znaczenie dla ustalenia, czy skarżący szkolił się i kształcił w jednostkach organów bezpieczeństwa Państwa. Istotnym będzie także ustalenie charakteru służby ubezpieczonego w organach bezpieczeństwa państwa do końca grudnia 1988r.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony od dnia 1 stycznia 1989r. pobierał emeryturę policyjną w wysokości 55% podstawy wymiaru, a do wysługi emerytalnej tego świadczenia zaliczono 16 lat, 4 miesiące i 15 dni służby oraz 3 lata, 10 miesięcy i 5 dni innych okresów zaliczanych do wysługi.

Według informacji o przebiegu służby Instytutu Pamięi Narodowej z dnia 12 czerwca 2009r. ubezpieczony w okresie od dnia 16 sierpnia 1972r. do dnia 31 grudnia 1988r. pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. z 2007r., Nr 63, poz.425 ze zm.).

Wobec takiej informacji organ rentowy wydał w dniu 2 listopada 2009r. zaskarżoną decyzję.

Ubezpieczony rozpoczął służbę od dnia 16 sierpnia 1972r. w Komendzie Miejskiej i Powiatowej Milicji Obywatelskiej (KMIP MO) w R. na stanowisku inspektora (oficera operacyjnego) Służby Bezpieczeństwa, otrzymując od samego początku legitymację służbową Służby Bezpieczeństwa. Jako inspektor (oficer operacyjny) Służby Bezpieczeństwa ubezpieczony podlegał bezpośrednio pierwszemu zastępcy (...) w R., który jednocześnie był zastępcą do spraw Służby Bezpieczeństwa.

W okresie od dnia 20 listopada 1972r. do dnia 19 grudnia 1972r. ubezpieczony odbywał miesięczny kurs dla początkujących funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa, w KMIP MO w W.. Następnie w okresie od dnia 14 stycznia 1973r. do dnia 25 sierpnia 1973r. szkolił się w Rocznej Szkole Służby Bezpieczeństwa Ośrodka Szkolenia (...) w K., przy czym w ramach tej Szkoły w ostatnich miesiącach, to jest w lipcu i sierpniu 1973r., szkolenie odbywało się w S.. Oprócz funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa, w Szkole jw. szkolili się także inni funkcjonariusze, np. Służby Więziennej, BOR-u.

Na szkolenie to ubezpieczony został skierowany przez swojego przełożonego do spraw Służby Bezpieczeństwa KMiP MO w R.. Na cały ten okres szkolenia ubezpieczony był oddelegowany z macierzystej jednostki.

Po zakończeniu szkolenia ubezpieczony otrzymał stopień podoficerski - starszego sierżanta, a wracając do pracy w KMiP MO w R. został przeniesiony na stanowisko inspektora operacyjnego Referatu Służby Bezpieczeństwa.

Podczas odbywania ww. szkoleń ubezpieczony otrzymywał stale uposażenie w wysokości przysługującej mu w ramach pracy w KMiP MO w R..

W okresie od dnia 1 października 1976r. do dnia 26 czerwca 1979r. ubezpieczony odbywał Studia Wyższe Zawodowe w (...) w L. o specjalności: prawno-administracyjnej oraz ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zgodę na naukę

w Wyższej Szkole (...) w L. udzielał ubezpieczonemu Pierwszy Zastępca Komendy Wojewódzkiej w K. będący równocześnie Zastępcą Komendanta

ds. Służby Bezpieczeństwa. Na czas studiów ubezpieczony został oddelegowany z Komendy, nadal cały czas pobierał takie samo uposażenie, przy czym wypłacane było ono w uczelni.

Po ukończeniu tej Szkoły ubezpieczony otrzymał dyplom ukończenia Wyższych Studiów Zawodowych Wyższej Szkoły (...) oraz stopień podporucznika.

Następnie ubezpieczony podjął dalszą pracę w Komendzie Wojewódzkiej MO

w K.. Został mianowany starszym inspektorem grupy operacyjnej w C.

i przydzielony do Wydziału II Służby Bezpieczeństwa. Czynności operacyjne oficera operacyjnego Służby Bezpieczeństwa ubezpieczony wykonywał do końca 1988r.

Z zarządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych:

- z dnia 30 października 1965r. Nr 0115/65 w sprawie organizacji (...) wynika m.in., że brygada ta stanowiła jednostkę organizacyjną analogiczną do Departamentu,

- określony organizm wojskowy zorganizowany i dowodzony na ogólnych zasadach przyjętych w siłach zbrojnych, dowódca brygady podlegał bezpośrednio resortowemu Wiceministrowi Spraw Wewnętrznych i uzyskiwał uprawnienia dyrektora departamentu Centrali Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, inspekcja Brygady organizowała raz w ciągu dwuletniego okresu szkolenia (pkt 1),

- z dnia 6 grudnia 1972r. Nr 131/72 w sprawie przeszkolenia stacjonarnego funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa w Ośrodku Szkolenia (...) w K. wynika m.in., że z dniem 15 stycznia 1973r. utworzony został w Ośrodku Szkolenia (...) w K. roczny kurs dla 250 funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa (§1), zastępcy komendantów wojewódzkich MO ds. Służby Bezpieczeństwa mieli oddelegować na wniosek Dyrektora Departamentu Szkolenia i Doskonalenia Zawodowego (...) odpowiednich pracowników do realizacji specjalistycznej części programu nauczania (§4),

- z dnia 13 grudnia 1972r. Nr 139/72 w sprawie nadania statutu wyższym szkołom oficerskim resortu spraw wewnętrznych wynika m.in., że Wyższa Szkoła (...) była szkołą wyższą w rozumieniu przepisów ustawy o szkolnictwie wyższym (§1), do której podstawowych zadań należało m.in. upowszechnianie dorobku oraz tradycji Służby Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej (§6 ust.2 pkt 4).

W oparciu o dokonane ustalenia Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 29.04.2014 roku oddalił odwołanie.

Wykonując wytyczne Sądu Apelacyjnego w Katowicach Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z dodatkowej dokumentacji, w szczególności z akt osobowych ubezpieczonego nadesłanych przez Instytut Pamięci Narodowej - Komisję Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu w W. (przy uwzględnieniu zwłaszcza zawartych

w tych aktach kart dotyczących szczegółowego przebiegu służby ubezpieczonego, pobieranego uposażenia), a także z zeznań ubezpieczonego odnośnie charakteru i przebiegu jego służby w spornym okresie od dnia 16 sierpnia 1972r. do dnia 31 grudnia 1988r.

Dowody te jednoznacznie wskazują, że ubezpieczony T. M. od samego początku, czyli od dnia 16 sierpnia 1972r., był funkcjonariuszem Służby Bezpieczeństwa, od razu otrzymał legitymację służbową Służby Bezpieczeństwa jako inspektor (oficer operacyjny) tej Służby i będąc takim inspektorem (oficerem operacyjnym) przechodził szkolenia: od dnia 20 listopada 1972r. do dnia 19 grudnia 1972r., w ramach kursu dla nowo przyjętych funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa, od dnia 14 stycznia 1973r. do dnia 25 sierpnia 1973r. w Rocznej Szkole Służby Bezpieczeństwa w Ośrodku Szkolenia (...), a następnie od dnia 1 października 1976r. do dnia 26.06.1979r. odbywał Studia Wyższe Zawodowe w (...) w L.. Podczas tych szkoleń i studiów ubezpieczony otrzymywał uposażenie jako inspektor (oficer operacyjny) Służby Bezpieczeństwa, a po każdym szkoleniu uzyskiwał wyższy stopień służbowy.

Powyższe ustalenia jednoznacznie określają status ubezpieczonego (zarówno przed rozpoczęciem wyżej wymienionych kursów i szkoleń, także w ramach (...) w L., jak i w trakcie ich przebiegu), jako funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa.

W konsekwencji takiego przyjęcia uznać należało, że organ rentowy w zaskarżonej decyzji z dnia 2 listopada 2009r. prawidłowo ustalił nową wysokość emerytury ubezpieczonego przy zastosowaniu uregulowań art. 15b w związku z art. 32 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U.

z 2004r., Nr 8, poz.67 ze zm.) w związku z art. 2 i art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 23.01.2009r.

o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych ... (Dz.U. Nr 24, poz.145), zatem odwołanie ubezpieczonego należało oddalić jako bezzasadne.

Apelację wniósł ubezpieczony i zaskarżył wyrok w zakresie uznającym, że od dnia 16 sierpnia 1972 r. do dnia 25 sierpnia 1973r. (to jest w okresie przeszkolenia w Ośrodku Szkolenia (...)) oraz od dnia 1 października 1976r. do dnia 26 czerwca 1979r. (odbywanie studiów w (...) w L.) posiadał status funkcjonariusza Służby Bezpieczeństwa.

Apelujący podniósł, że ustalenie takie nie jest prawidłowe, ponieważ nie mógł być i nie był oficerem operacyjnym w rozumieniu art. 13 ust. 1 pkt 1 b. ustawy z dnia 23 stycznia 2009r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu.

Oświadczył, że nie odbywał również przeszkolenia ani nie studiował w jednostkach wymienionych w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.

W oparciu o podniesione zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zaliczenie okresów służby od dnia 16 sierpnia 1972r. do 25 sierpnia 1973r. i od dnia 1 października 1976r. do 26 czerwca 1979r. do stażu emerytalnego wg współczynnika 2,6% podstawy wymiaru, domagając się jednocześnie wyrównania emerytury za wymienione okresy i wypłaty odsetek.

W uzasadnieniu apelacji ubezpieczony podniósł, że Sąd I instancji skupił się głównie na ustaleniu czy wymieniony był oficerem operacyjnym, a tym samym funkcjonariuszem Służby Bezpieczeństwa, w oparciu o dostępne Sądowi dokumenty i zawarte w nich nazewnictwo. Natomiast pominał Sąd całkowicie usytuowanie poszczególnych funkcjonariuszy w strukturze

organów bezpieczeństwa państwa, zakres obowiązków i nie wskazał definicji oficera operacyjnego.

Sąd też Sąd nie dokonał weryfikacji informacji, o której mowa w art. 13a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym.

Ponadto, Sąd I instancji pominął istniejące orzecznictwo w podobnych sprawach sądów powszechnych i Sądu Najwyższego wskazujących na zasadność jednolitości wykładni tych samych przepisów przez różne sądy.

Apelujący wskazał na wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 września 2013r., sygn. akt III AUa 3044/12, z którego treści wynika, że okres służby słuchacza na kursie przygotowawczym oraz w (...) L. winien być przy ustalaniu wysokości emerytury policyjnej, liczony po 2,6% podstawy wymiaru za każdy rok jej pełnienia jak stanowi art. 15 ust. 1 pkt. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego podlega oddaleniu.

Sąd Apelacyjny w całości podziela ustalenia oraz stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, a to wobec trafności ustaleń oraz oceny dokonanych przez Sąd I instancji, zawartych w zacytowanym pisemnym uzasadnieniu.

Z tej samej przyczyny nie podzielił Sąd Apelacyjny zarzutów apelującego podkreślając, że w spornych okresach ubezpieczony był oddelegowany z macierzystych jednostek do odbycia szkoleń jako funkcjonariusz Służby Bezpieczeństwa, a nie jako samodzielny słuchacz tej uczelni.

Wprawdzie uczelnia w L. nie stanowi sama w sobie organu bezpieczeństwa państwa, o którym mowa w ustawie, jednakże zgody na szkolenie w L. udzielał komendant organu Służby Bezpieczeństwa w K. i stamtąd było wypłacane uposażenie ubezpieczonego, co potwierdza status ubezpieczonego jako funkcjonariusza organów bezpieczeństwa państwa objęty dyspozycją ustawy z dnia 23 stycznia 2009r.

o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. nr 24, poz. 145).

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny, na mocy art. 385 k.p.c. orzekł o oddaleniu apelacji jako bezzasadnej.

/-/SSA Gabriela Pietrzyk-Cyrbus /-/SSA Marek Żurecki /-/SSA Antonina Grymel

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JM